

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B****RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91**

av den 24 juni 1991

om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel

(EGT L 198, 22.7.1991, s. 1)

Ändrad genom:

	Officiella tidningen		
	nr	sida	datum
► M1 Rådets förordning (EEG) nr 1535/92 av den 15 juni 1992	L 162	15	16.6.1992
► M2 Rådets förordning (EEG) nr 2083/92 av den 14 juli 1992	L 208	15	24.7.1992
► M3 Kommissionens förordning (EEG) nr 207/93 av den 29 januari 1993	L 25	5	2.2.1993
► M4 Kommissionens förordning (EEG) nr 2608/93 av den 23 september 1993	L 239	10	24.9.1993
► M5 Kommissionens förordning (EG) nr 468/94 av den 2 mars 1994	L 59	1	3.3.1994
► M6 Rådets förordning (EG) nr 1468/94 av den 20 juni 1994	L 159	11	28.6.1994
► M7 Kommissionens förordning (EG) nr 2381/94 av den 30 september 1994	L 255	84	1.10.1994
► M8 Kommissionens förordning (EG) nr 1201/95 av den 29 maj 1995	L 119	9	30.5.1995
► M9 Kommissionens förordning (EG) nr 1202/95 av den 29 maj 1995	L 119	11	30.5.1995
► M10 Rådets förordning (EG) nr 1935/95 av den 22 juni 1995	L 186	1	5.8.1995
► M11 Kommissionens förordning (EG) nr 418/96 av den 7 mars 1996	L 59	10	8.3.1996
► M12 Kommissionens förordning (EG) nr 1488/97 av den 29 juli 1997	L 202	12	30.7.1997
► M13 Kommissionens förordning (EG) nr 1900/98 av den 4 september 1998	L 247	6	5.9.1998
► M14 Kommissionens förordning (EG) nr 330/1999 av den 12 februari 1999	L 40	23	13.2.1999

Ändrad genom:

► A1 Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige	C 241	21	29.8.1994
(anpassad genom rådets beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG)	L 1	1	1.1.1995

▼B**RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91****av den 24 juni 1991****om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 43 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾ och

med beaktande av följande:

Konsumentefterfrågan på ekologiskt producerade jordbruksprodukter och livsmedel ökar. En ny marknad för jordbruksprodukter håller därför på att uppstå.

Marknadspriset för sådana produkter är högre eftersom produktionssättet innebär mindre intensivt utnyttjande av marken. Sett mot bakgrund av den nya inriktningen av den gemensamma jordbrukspolitiken kan detta slag av produktion förväntas bidra till bättre balans mellan tillgång och efterfrågan på jordbruksprodukter, bättre skydd för miljön och bevarande av landsbygden.

För att tillgodose den ökande efterfrågan släpps nu jordbruksprodukter och livsmedel ut på marknaden med uppgifter som anger att de har producerats ekologiskt eller utan användning av syntetiska kemikalier.

Några medlemsstater har redan infört regler och kontrollsystem som villkor för användning av sådana uppgifter.

Ett gemenskapsregelverk om produktion, märkning och kontroll kan skydda det ekologiska lantbruket genom att säkerställa konkurrens på lika villkor för dem som framställer produkter som säljs med sådana uppgifter och genom att marknaden för ekologiska produkter får en egen profil tack vare att insyn garanteras på alla stadier av produktion och beredning och produkterna därigenom får större trovärdighet hos konsumenterna.

Ekologisk produktion är en speciell form av lantbruksproduktion. Det bör därför föreskrivas att alla uppgifter i de färdiga produkternas märkning om ekologiska produktion bör avse ingredienser som erhållits genom sådan produktion.

För att åstadkomma detta bör smidiga förfaranden föreskrivas så att vissa tekniska detaljregler kan ändras, framhävas eller förfinas allt efter som mera erfarenhet vinnas. Inom lämplig tid skall denna förordning kompletteras med motsvarande regler om djuruppfödning.

Till gagn för både producenter och köpare av varor som är försedda med uppgifter som hänvisar till ekologiska produktionsmetoder måste vissa minimikrav fastställas för att en vara skall få saluföras med sådana uppgifter.

Ekologisk produktion innebär avsevärda inskränkningar i användningen av gödningsmedel och bekämpningsmedel som har skadlig verkan på miljön eller efterlämnar rester i den färdiga varan. Det bruk och de normer som därvidlag är godtagna i gemenskapen när denna förordning antas måste därvid iakttas. I framtiden måste principerna för godkännande av produkter som skall tillåtas vid detta slags produktion fastläggas.

⁽¹⁾ EGT nr C 4, 9.1.1990, s. 4 och EGT nr C 101, 18.4.1991, s. 13.

⁽²⁾ EGT nr C 106, 22.4.1991, s. 27.

⁽³⁾ EGT nr C 182, 23.7.1990, s. 12.

▼B

Ekologisk produktion omfattar skiftande produktionssätt och begränsad användning av icke-syntetiska gödningsmedel och markberedningsmedel med liten löslighet. Dessa produktionssätt bör specificeras och villkoren fastställas för användning av vissa icke-syntetiska medel.

De förfaranden som fastställs härmed gör det möjligt när detta synes nödvändigt att i bilaga 1 lägga till särskilda föreskrifter för att förebygga att de ekologiskt odlade produkterna innehåller rester av vissa syntetiska ämnen som härrör från andra källor än jordbruket (nedsmutsning från omgivningen).

För att säkerställa att produktionsreglerna följs skall normalt alla stadier av produktion och marknadsföring kontrolleras.

Alla som odlar, bereder, importerar eller marknadsför varor som är försedda med uppgifter som hänvisar till ekologisk produktion underkastas ett system för regelbunden kontroll som uppfyller gemenskapens minimikrav och som utförs av särskilt utsedda kontrollmyndigheter eller av godkända och övervakade kontrollorgan. En regel bör införas om att det i produkternas märkning skall ingå en uppgift enligt gemenskapens föreskrifter om att produktionen är kontrollerad.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Räckvidd

Artikel 1

1. Denna förordning skall tillämpas på produkter av följande slag när de är försedda eller avses förses med uppgifter som syftar på ekologisk produktion:

- a) Icke förädlade vegetabiliska jordbruksprodukter. Likaså djur och icke förädlade animalieprodukter i den mån principer för ekologisk uppfödning och särskild kontroll av denna införs i bilagorna 1 och 3.
- b) Produkter som är avsedda som livsmedel och som huvudsakligen består av en eller flera ingredienser av vegetabiliskt ursprung. När sådana föreskrifter om djuruppfödning har införts som avses i a, också produkter som är avsedda som livsmedel och som innehåller ingredienser med animaliskt ursprung.

2. Ett förslag till principer och kontrollåtgärder för ekologisk djuruppfödning, icke förädlade animaliska produkter och produkter som är avsedda att förtäras som livsmedel och som innehåller ingredienser av animaliskt ursprung skall framläggas av kommissionen så snart som möjligt och före ►M10 den 30 juni 1995 ◀.

Artikel 2

I denna förordning skall en vara anses vara försedd med uppgifter syftande på ekologisk produktion när varans märkning samt reklam eller handelsdokument avseende varan beskriver denna eller dess ingredienser med de uttryck som i respektive medlemsstat inger en köpare föreställningen att varan eller dess ingredienser framställts i enlighet med de produktionsregler som fastställs i ►M10 artikel 6 ◀ och i synnerhet om varan eller ingredienserna beskrivs med någon av följande termer såvida inte termerna används för annat än jordbruksprodukter i livsmedel eller uppenbarligen saknar samband med produktionsmetoden:

— spanska:	ecológico.
— danska:	økologisk.
— tyska:	ökologisch.
— grekiska:	βιολογικό.
— engelska:	organic.
— franska:	biologique.
— italienska:	biologico.
— nederländska:	biologisch.
— portugisiska:	biológico.

▼ A1

- finska: luonnonmukainen.
- svenska: ekologisk.

▼ B*Artikel 3*

Denna förordning skall tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsföreskrifter om produktion, beredning, marknadsföring, märkning och kontroll av de varor som anges i artikel 1.

Definitioner*Artikel 4*

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *märkning*: ord, uppgifter, varumärken, varunamn, figurer eller symboler på förpackningar eller i dokument, i meddelanden, på etiketter, på skyltar eller reklambindlar som följer med eller syftar på en vara av det slag som anges i artikel 1.
- ▼ M10
2. *produktion*: verksamheter på gården med avseende på framställning, förpackning och ursprunglig märkning som ekologiskt producerade produkter av jordbruksprodukter som produceras på den gården.
  3. *beredning*: åtgärder för konservering och/eller bearbetning av jordbruksprodukter samt förpackning och/eller ändringar av presentationen av det ekologiska produktionsförfarandet som används vid märkning av de färska konserverade och/eller bearbetade produkterna.
- ▼ B
4. *marknadsföring*: saluförande eller leverans av en produkt eller annan avsättning på marknaden.
  5. *aktör på marknaden*: fysisk eller juridisk person som producerar, bereder eller från tredje land importerar en vara av det slag som avses i artikel 1 i syfte att sedan marknadsföra denna, eller den som marknadsför sådana varor.
- ▼ M10
6. *ingredienser* : ämnen (inbegripet tillsatserna) som används vid beredningen av de produkter som avses i artikel 1.1 b såsom de definieras i 6.4 i direktiv 78/112/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel.
- ▼ B
7. *växtskyddsprodukt*: produkt som definieras i artikel 2.1 i rådets direktiv 79/117/EEG av den 21 december 1978 om förbud mot att växtskyddsprodukter som innehåller vissa verksamma ämnen släpps ut på marknaden och används⁽¹⁾, senast ändrat genom direktiv 89/365/EEG⁽²⁾.
  8. *tvätt- och rengöringsmedel*: ämne eller preparat som är av det slag som avses i rådets direktiv 73/404/EEG av den 22 november 1973 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tvätt- och rengöringsmedel⁽³⁾, senast ändrat genom direktiv 86/94/EEG⁽⁴⁾, och som är avsett för rengöring av sådana produkter som avses i artikel 1.1 a.
- ▼ M10
9. *färdigförpackat livsmedel*: saluförd enhet såsom den definieras i artikel 1.3 b i direktiv 79/112/EEG.
  10. *ingrediensförteckning* : en sådan ingrediensförteckning som avses i artikel 6 i direktiv 79/112/EEG.

⁽¹⁾ EGT nr L 33, 8.2.1979, s. 36.

⁽²⁾ EGT nr L 159, 10.6.1989, s. 58.

⁽³⁾ EGT nr L 347, 17.12.1973, s. 51.

⁽⁴⁾ EGT nr L 80, 25.3.1986, s. 51.

▼**B****Märkning***Artikel 5*

1. Märkning och reklam för en vara av det slag som anges i artikel 1.1 a får inte innehålla uttryck som syftar på ekologisk produktion om inte följande villkor är uppfyllda:

- a) Uppgiften visar tydligt att den avser en metod för jordbruksproduktion.
- b) Varan har producerats i enlighet med de regler som fastställs i ►**M10** artikel 6 ◀ eller importerats från ett tredje land i den ordning som fastställs i artikel 11.
- c) Varan har producerats eller importerats av en leverantör som är underkastad den kontroll som fastställs i artikel 8 och 9.

▼**M10**

d) För produkter som beretts efter den 1 januari 1997, skall märkning inkludera namn på och/eller kodnummer för den myndighet eller det kontrollorgan som producenten är underställd. Valet av om namn eller kodnummer skall användas vid märkning åligger medlemsstaten som skall meddela sitt beslut till kommissionen.

---

3. Vid märkning av och reklam för en produkt som åsyftas i artikel 1.1 b får beskrivningen av den saluförda varan endast innehålla uppgifter som hänvisar till ekologisk produktion om följande villkor är uppfyllda:

- a) minst 95 % av produktionens ingredienser av jordbruksursprung är produkter eller är framställda ur produkter som har erhållits i enlighet med de regler som fastställs i artikel 6 eller som har importerats från tredje land inom ramen för den ordning som anges i artikel 11,
- b) alla andra ingredienser av jordbruksursprung omfattas av bilaga VI punkt C eller har godkänts provisoriskt av ett medlemsland i enlighet med någon av de vidtagna genomförandeåtgärderna, vilken i förekommande fall, antagits i enlighet med punkt 7,
- c) produkten innehåller enbart ämnen som finns förtecknade i bilaga VI punkt A i deras egenskap av ingredienser som inte är av jordbruksursprung,
- d) produkten eller dess ingredienser av jordbruksursprung som anges i punkt a har inte behandlats med andra ämnen än de som anges i bilaga VI punkt B,
- e) produkten eller dess ingredienser har inte behandlats med joniserande strålning,
- f) produkten har beretts eller importerats av en leverantör som är underkastad den kontroll som anges i artiklarna 8 och 9,
- g) för produkter som beretts efter den 1 januari 1997 skall märkningen inkludera namn på och/eller kodnummer för den myndighet eller det kontrollorgan som den leverantör som har utfört den sista beredningsåtgärden är underställd. Valet av om namn eller kodnummer skall användas åligger medlemsstaten som skall meddela sitt beslut till kommissionen.

Uppgifter som hänvisar till ekologisk produktion skall klart visa att de gäller en produktionsmetod inom jordbruket och skall åtföljas av en hänvisning till de åsyftade ingredienserna av jordbruksursprung om detta inte klart framgår av ingrediensförteckningen.

4. Ingredienser av jordbruksursprung får ej förekomma i bilaga VI punkt C annat än när det visas att dessa ingredienser är av jordbruksursprung, att de inte produceras i tillräcklig mängd inom gemenskapen enligt reglerna i artikel 6 eller att de inte kan importeras från tredje land enligt reglerna i artikel 11.

▼ **M10**

5. Produkter som är föremål för märkning och reklam i enlighet med styckena 1 och 3 kan vara försedda med uppgifter som hänvisar till omställningen till ekologiskt jordbruk under förutsättning att:

- a) de krav som anges i punkt 1 respektive 3 är helt uppfyllda utom vad gäller längden på den övergångsperiod som avses i punkt 1 i bilaga I,
- b) en omställningsperiod om minst 12 månader före skörd har iakttagits,
- c) uppgifterna inte vilseleder konsumenterna i förhållande till produkter som uppfyller alla krav i styckena 1 eller 3. Efter den 1 januari 1996 skall nämnda uppgifter bestå av orden ”producerad under omställning till ekologiskt jordbruk” och presenteras i en färg, ett format och i en typstil som inte får vara mer framträdande än beskrivningen av den saluförda varan. Orden ”ekologiskt jordbruk” får inte vara mer framträdande än orden ”produkt under omställning till”,
- d) produkten innehåller en enda ingrediens av jordbruksursprung,
- e) för produkter som beretts efter den 1 januari 1997 skall märkningen inkludera namn på och/eller kodnummer för den myndighet eller det kontrollorgan som den leverantör som har utfört den sista beredningsåtgärden är underställd. Valet av om namn eller kodnummer skall användas åligger medlemsstaten som skall meddela sitt beslut till kommissionen.

5a. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 får sådan märkning av och reklam för en produkt som anges i artikel 1.1 b inte vara försedd med uppgifter som hänvisar till den ekologiska produktionsmetoden annat än om följande villkor är uppfyllda:

- a) minst 70 % av produktens ingredienser av jordbruksursprung är produkter eller härrör från produkter som erhållits i enlighet med de regler som anges i artikel 6 eller är importerade från tredje land inom ramen för den ordning som anges i artikel 11,
- b) produktens alla andra ingredienser av jordbruksursprung omfattas av bilaga VI punkt C eller har godkänts provisoriskt av en medlemsstat i enlighet med vidtagna genomförandeåtgärder, i förekommande fall i enlighet med punkt 7,
- c) uppgifter som hänvisar till ekologisk produktion nämns i ingrediensförteckningen och hänför sig uppenbarligen endast till de ingredienser som erhållits i enlighet med reglerna i artikel 6 eller som importerats från tredje land inom ramen för den ordning som anges i artikel 11. De skall presenteras i en färg, ett format och en typstil som helt överensstämmer med vad som används för övriga uppgifter som finns på ingrediensförteckningen. Dessa uppgifter skall också nämnas separat inom samma synfält som beskrivningen av den saluförda varan och skall innehålla upplysning om den procentuella andel av ingredienserna som är av jordbruksursprung eller som härrör från ingredienser som är av jordbruksursprung och som har erhållits i enlighet med reglerna i artikel 6 eller som importerats från tredje land inom ramen för den ordning som anges i artikel 11. Det nämnda får inte göras i en färg, ett format eller en typstil som gör den mer framträdande än beskrivningen av den saluförda varan. Omnämmandet skall ges följande utformning: ”X % av ingredienserna av jordbruksursprung har erhållits i enlighet med reglerna för ekologisk produktion”,
- d) produkten innehåller enbart ämnen som finns förtecknade i bilaga VI punkt A i egenskap av ingredienser som inte är av jordbruksursprung,
- e) produkten eller dess ingredienser av jordbruksursprung som anges i punkt a har inte behandlats med andra ämnen än de som finns i bilaga VI punkt B,
- f) produkten eller dess ingredienser har inte behandlats med joniserande strålning,
- g) produkten har beretts eller importerats av en leverantör som är underkastad den kontroll som anges i artiklarna 8 och 9,
- h) för produkter som beretts efter den 1 januari 1997, skall märkningen inkludera namn på och/eller kodnummer för den myndighet eller det kontrollorgan som den leverantör som utfört den sista beredningsåtgärden är underställd. Valet av om namn eller kodnummer skall

▼ M10

användas åligger medlemsstaten som skall meddela sitt beslut till kommissionen.

6. Under en övergångsperiod som går ut den 31 december 1997, får märkning av och reklam för en produkt som anges i artikel 1.1 b och som delvis erhållits från ingredienser som inte uppfyller kraven i punkt 3 a hänvisa till ekologisk produktion om följande villkor är uppfyllda:

- a) minst 50 % av produktens ingredienser av jordbruksursprung uppfyller kraven i punkt 3 a,
- b) produkten uppfyller kraven i punkt 3 c, d, e och f,
- c) de uppgifter som hänvisar till ekologisk produktion:
  - förekommer uteslutande i ingrediensförteckningen i enlighet med direktiv 79/112/EEG, senast ändrat genom direktiv 89/395/EEG,
  - hänför sig uppenbarligen endast till de ingredienser som erhållits i enlighet med de regler som avses i artikel 6, eller som har importerats inom ramen för den ordning som anges i artikel 11,
- d) ingredienserna och deras andelar anges i fallande storleksordning efter vikt i ingrediensförteckningen,
- e) uppgifterna i ingrediensförteckningen presenteras i samma färg, format och typstil.

▼ B

7. Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna artikel får utfärdas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14.

▼ M10

8. Sådana begränsade förteckningar över de ämnen och produkter som avses i punkt 3 b, c och d samt i punkt 5 a, b, d och e skall upprättas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14 och omfattas av punkterna A, B och C i bilaga VI.

▼ B

Villkor får anges för dessa ingrediensers och ämnens användning och sammansättning.

När en medlemsstat anser att en produkt bör fogas till nämnda listor eller att ändringar bör göras i dessa, skall den se till att en ansökan med motivering för tilläggen eller ändringarna officiellt tillställs de andra medlemsstaterna och kommissionen, som skall lägga fram denna ansökan för den kommitté som avses i artikel 14.

▼ M10

9. Beräkningen av de i punkterna 3 och 6 angivna procentandelarna utförs med tillämpningen av reglerna i artiklarna 6 och 7 i direktiv 79/112/EEG.

10. En produkt som anges i artikel 1.1 får inte innehålla både en ingrediens som har erhållits i enlighet med reglerna i artikel 6 och samma ingrediens som har erhållits enligt andra regler.

11. Kommissionen skall före den 1 juli 1999 göra en förnyad granskning av bestämmelserna i denna artikel och artikel 10 och presentera lämpliga förslag för deras eventuella ändring.

▼ B**Produktionsregler****▼ M10***Artikel 6*

1. Ekologisk produktion innebär vid framställning av de produkter som anges i artikel 1.1 a med undantag för utsäde och vegetativt förökningsmaterial följande

- a) åtminstone de bestämmelser som anges i bilaga I och, i förekommande fall, de tillämpningsförfaranden som hör till dessa skall vara uppfyllda,
- b) endast produkter som består av ämnen som finns förtecknade i bilagorna I och II får användas som växtskyddsmedel, tvätt- och

▼ **M10**

- rengöringsmedel, gödningsmedel eller markberedningsmedel eller för varje annat ändamål som med avseende på vissa ämnen anges i bilaga II. De får endast användas på de särskilda villkor som anges i bilagorna I och II i den mån deras motsvarande användning är tillåten i vanligt jordbruk i de berörda medlemsländerna i enlighet med tillämpningen av gemenskapsbestämmelser eller enligt nationella bestämmelser som överensstämmer med gemenskapslagstiftningen,
- c) endast utsäde och vegetativt förökningsmaterial som har producerats med den ekologiska produktionsmetoden som anges i stycke 2 får användas.
2. För utsäde och vegetativt förökningsmaterial innebär den ekologiska produktionsmetoden att både moderplantan — såvitt avser utsäde — och föräldrargenerationens planta/plantor — såvitt avser reproduktionsmaterial — har producerats i överensstämmelse med bestämmelserna i punkt 1 a och b under minst en generation eller, när det gäller perenna odlingar, minst två säsonger.
3. a) Trots vad som sägs i punkt 1 c får utsäde och vegetativt förökningsmaterial som inte har erhållits i enlighet med den ekologiska produktionsmetoden användas under en övergångsperiod fram till den 31 december 2000 med godkännande från den behöriga myndigheten i medlemsstaten under förutsättning att användarna av sådant förökningsmaterial på ett för medlemsstatens kontrollmyndighet eller kontrollorgan tillfredsställande sätt kan visa att de på gemenskapsmarknaden inte har kunnat erhålla ett förökningsmaterial för en lämplig sort av ifrågavarande art som uppfyller kraven i stycke 2. I detta fall skall ett förökningsmaterial som inte har behandlats med andra produkter än de som anges i bilaga II punkt B användas, under förutsättning att sådant material finns på gemenskapsmarknaden. Medlemsstaterna skall anmäla godkännanden som lämnats enligt detta stycke till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.
- b) förfarandet i artikel 14 kan användas för att fatta beslut om:
- införande, före den 31 december 2000, av begränsningar gällande den provosoriska åtgärd som anges i a i fråga om vissa arter och/eller typer av förökningsmaterial och/eller avsaknad av kemisk behandling,
  - bibehållande, efter den 31 december 2000, av det i a angivna undantaget i fråga om vissa arter och/eller typer av förökningsmaterial för hela eller delar av gemenskapens område,
  - införande av procedurregler och kriterier rörande det i a angivna undantaget och information om detta till berörda yrkesorganisationer, andra medlemsstater samt kommissionen.
4. Före den 31 december 1999, skall kommissionen göra en förnyad granskning av bestämmelserna i denna artikel, särskilt punkt 1 c samt punkt 2 och i förekommande fall presentera lämpliga förslag till ändring av dem.

Artikel 6a

1. I denna artikel anses med ”plantor” hela plantor, avsedda för plantering för produktion av växter.
2. Den ekologiska produktionsmetoden innebär att plantor som används för produktion också skall ha producerats i enlighet med bestämmelserna i artikel 6.
3. Trots vad som sägs i punkt 2, får plantor som inte erhållits i överensstämmelse med den ekologiska produktionsmetoden användas under en övergångsperiod fram till den 31 december 1997 förutsatt att följande villkor är uppfyllda:
- a) medlemsstatens behöriga myndighet har godkänt användning under förutsättning att användaren eller användarna av sådant material på ett tillfredsställande sätt kunnat visa medlemsstatens kontrollmyndighet eller kontrollorgan att de inte kunnat erhålla lämplig sort av ifrågavarande art på gemenskapsmarknaden,

▼M10

- b) plantorna har efter sådden inte behandlats med andra produkter än de som räknas upp i bilaga II, delarna A och B,
- c) plantorna härstammar från en producent som har accepterat ett kontrollsystem som är likvärdigt med det system som avses i artikel 9 och som har accepterat att tillämpa förbehållet i punkt b. Denna bestämmelse träder i kraft den 1 januari 1996,
- d) efter plantering skall plantorna ha odlats i enlighet med bestämmelserna i artikel 6.1 a och b under en period av minst sex veckor före skörden,
- e) märkningen av produkter som innehåller ingredienser som härrör från sådana plantor får inte innehålla den uppgift som anges i artikel 10,
- f) utan att detta påverkar någon inskränkning som följer av det i punkt 4 angivna förfarandet skall alla godkännanden som lämnats i enlighet med denna punkt återkallas när bristsituationen avhjälpits och de skall löpa ut senast den 31 december 1997.
4. a) När godkännanden som avses i punkt 3 har lämnats skall medlemsstaten omedelbart lämna följande upplysningar till övriga medlemsstater och kommissionen:
- datum för godkännandet,
  - benämning för berörd sort och art,
  - nödvändiga mängder samt skälen för detta,
  - trolig varaktighet för bristsituationen,
  - övriga upplysningar som begärts av kommissionen eller medlemsstaterna.
4. b) Om upplysningar, som av en medlemsstat lämnats till kommissionen och den medlemsstat som har lämnat godkännande, visar att en lämplig sort finns tillgänglig under den tid brist råder, får medlemsstaten återkalla ett godkännande eller förkorta dess giltighetstid. Medlemsstaten skall i sådant fall meddela kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder den vidtagit senast inom tio dagar efter det att den mottagit upplysningarna.
4. c) På begäran av en medlemsstat eller på kommissionens initiativ, skall ärendet föreläggas den kommitté som avses i artikel 14. I enlighet med det förfarande som avses i artikel 14 kan beslut fattas om att återkalla eller förkorta godkännandets giltighetstid.

▼B*Artikel 7*

1. Produkter som den dag denna förordning antas inte är godkända för sådant syfte som anges i artikel 6.1 b får införas i bilaga 2 på följande villkor:
- a) De används för att bekämpa angrepp på eller sjukdomar hos växter och
- de är väsentliga för att bekämpa en skadlig organism eller en viss sjukdom och inget alternativ står till buds i form av biologiska medel, annat bruknings sätt, fysikalisk behandling eller växtförädling, och
  - de används på ett sätt som utesluter direkt kontakt med fröna, grödan eller de produkter som framställs av grödan eller vid behandling av fleråriga växter på ett sätt som utesluter kontakt under de ätbara växtdelarnas (fruktens) växtsäsong, förutsatt att behandlingen inte indirekt leder till att det finns rester av produkten kvar i de ätbara delarna, och
  - användningen leder inte till eller bidrar inte till icke godtagbara verkningar på eller nedsmutsning av miljön.
- b) De används för gödsling eller markberedning och
- de är väsentliga för att tillgodose speciella näringsbehov hos grödan eller speciella behov av markberedning som inte kan tillgodoses genom de brukningsförfaranden som nämns i bilaga 1, och

▼B

- de leder inte till icke godtagbara verkningar på miljön och bidrar inte till att smutsa ned denna.

▼M10

- 1a. De villkor som anges i punkt 1 gäller inte för produkter, som före antagandet av denna förordning allmänt användes i enlighet med vedertagna regler för ekologisk odling inom gemenskapen.

▼B

2. Vid behov får följande specificeras för varje produkt som ingår i bilaga 2:
  - Detaljerad beskrivning av produkten.
  - Villkor för produktens användning och sammansättning och/eller löslighet, särskilt med tanke på behovet att garantera att produkterna inte lämnar mer än ett minimum av rester i grödans ätbara delar eller i ätbara produkter som framställs av grödan och som samtidigt har minimal verkan på miljön.
  - Särskilda krav på märkning av produkter av det slag som avses i artikel 1 när dessa framställts med hjälp av vissa produkter som anges i bilaga 2.
3. Ändringar i bilaga 2, vare sig det gäller tillägg eller strykning av produkter enligt punkt 1 eller införande av eller ändring i specifikationer enligt punkt 2 skall godkännas av kommissionen i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14.
4. När en medlemsstat finner att en produkt bör införas i förteckningen i bilaga 2 eller att ändringar bör göras i nämnda bilaga skall den se till att en ansökan med motivering för tilläggen eller ändringarna officiellt tillställs de andra medlemsstaterna och kommissionen, som skall framföra ansökan till den kommitté som avses i artikel 14.

Kontrollsystem

Artikel 8

1. Varje aktör på marknaden som producerar, bereder eller importerar från tredje land produkter av det slag som specificerats i artikel 1 skall
  - a) anmäla denna verksamhet till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där verksamheten bedrivs, varvid anmälan skall omfatta de upplysningar som specificeras i bilaga 4, och
  - b) ställa sin verksamhet under det kontrollsystem som avses i artikel 9.
2. Medlemsstaterna skall utse en myndighet eller annat organ att ta emot sådana anmälningar.

Medlemsstaterna kan föreskriva att leverantören skall uppge all den ytterligare information som de anser vara nödvändig för effektiv kontroll av leverantören i fråga.

3. Den behöriga myndigheten skall se till att en aktuell förteckning med namn och adress på de leverantörer som är underkastade kontrollsystemets övervakning hålls tillgänglig för intresserade parter.

Artikel 9

1. Medlemsstaterna skall upprätta ett kontrollsystem som handhas av en eller flera för uppgiften utsedda myndigheter eller godkända privata organ och vars granskning ► **M10** leverantörer som producerar, bereder eller från tredje land importerar produkter av det slag som anges i artikel ◀ skall vara underkastade.
2. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att en leverantör som följer denna förordnings föreskrifter och ger sitt bidrag till kontrollsystemets kostnader har tillgång till kontrollsystemet.
3. Kontrollsystemet skall omfatta åtminstone tillämpningen av de kontroll- och säkerhetsåtgärder som specificeras i bilaga 3.

▼B

4. För kontrollsystemets handhavande av privata organ skall medlemsstaterna utse en myndighet som har ansvar för att godkänna och övervaka sådana organ.
5. Vid godkännande av privat kontrollorgan skall följande omständigheter tas i beaktande:
- Vilket standardförfarandet organet avser att använda för kontroll, med en detaljerad beskrivning av kontrollåtgärderna och av de säkerhetsåtgärder som organet åtar sig att ålägga de leverantörer som är underkastade dess kontroll.
  - Vilka påföljder som organet avser att tillämpa när ►**M10** avvikelser och/eller överträdelser ◀ konstateras.
  - Vilka resurser i form av kvalificerad personal och administrativa och tekniska resurser som står kontrollorganet till buds liksom dettas erfarenhet av kontroll och allmänna tillförlitlighet.
  - Kontrollorganets opartiskhet gentemot de leverantörer det skall kontrollera.
6. Efter det att ett kontrollorgan har godkänts skall den behöriga myndigheten
- se till att de kontroller som organet genomför är objektiva,
  - förvissa sig om effektiviteten på organets kontroller,
  - hålla sig underrättad om alla ►**M10** avvikelser och/eller överträdelser ◀ som konstaterats mot reglerna och alla påföljder som har beslutats,
  - återkalla godkännandet av kontrollorganet när detta inte uppfyller kraven i punkterna a och b eller i punkt 5 eller i ►**M10** punkterna 7, 8, 9 och 11. ◀

▼M10

6a. Medlemsstaterna skall före den 1 januari 1996 tilldela varje kontrollorgan eller kontrollmyndighet som godkänts eller utsetts i enlighet med bestämmelserna i denna förordning ett kodnummer. De skall meddela övriga medlemsstater och kommissionen om detta och kommissionen skall offentliggöra kodnummer i den förteckning som anges i sista stycket i artikel 15.

▼B

7. Den kontrollmyndighet och de godkända kontrollorgan som avses i punkt 1
- skall se till att åtminstone de kontrollåtgärder och säkerhetsåtgärder som specificeras i bilaga 3 tillämpas på alla verksamheter som är underkastade organets kontroll, och
  - får inte röja upplysningar och uppgifter som det erhåller i sin egenskap av kontrollant för andra än den som är ansvarig för den verksamhet som kontrolleras och för de behöriga offentliga myndigheterna.
8. Godkända kontrollmyndigheter skall
- för kontrolländamål ge den behöriga myndigheten tillgång till sina kontor och lokaler och ge denna alla upplysningar och hjälp som den behöriga myndigheten bedömer som nödvändig för att den skall kunna fullgöra sina åtaganden enligt denna förordning,
  - senast den 31 januari varje år tillställa medlemsstatens behöriga myndighet en förteckning över de leverantörer som stod under dess kontroll den 31 december året före samt lämna nämnda myndighet en kortfattad årsrapport.
9. Den kontrollmyndighet och de kontrollorgan som avses i punkt 1 skall
- vid avvikelse i förhållande till föreskrifterna i artiklarna 5 och ►**M10** 6 ◀ eller till de åtgärder som avses i bilaga 3 se till att de uppgifter om produkterna som avses i artikel 2 om ekologisk produktion avlägsnas från hela det varuparti respektive hela den odlade mängd som berörs av avvikelsen, och

▼B

- b) vid uppenbar överträdelse eller överträdelse med långvariga verkningar förbjuda leverantören i fråga att marknadsföra sina produkter med uppgifter som syftar på ekologisk produktion under en period som överenskomms med medlemsstatens behöriga myndighet.

10. Följande får beslutas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14:

- a) Närmare föreskrifter om de krav som nämns i punkt 5 och de åtgärder som anges i punkt 6.
- b) Föreskrifter om verkställandet av föreskrifterna i punkt 9.

▼M10

11. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 5 och 6 skall de behöriga kontrollorganen från och med den 1 januari 1998 uppfylla kraven i EN 45011 av den 26 juni 1989.

▼B**Uppgift om att produkter omfattas av ett kontrollsystem***Artikel 10***▼M10**

1. Uppgift och/eller logotyp utvisande att produkterna omfattas av ett särskilt kontrollsystem som visas i bilaga V, får uteslutande ingå i märkningen av produkter av det slag som avses i artikel 1 när sådana produkter

- a) överensstämmer med artikel 5.1 eller 5.3,
- b) har varit underkastad den kontroll som avses i artikel 9 under hela produktions- och beredningsprocessen,
- c) säljs direkt i slutna förpackningar av producent eller beredare till slutlig konsument, eller släpps ut på marknaden som färdigförpackade livsmedel. Vid direktförsäljning av producenten eller beredare till slutlig konsument är slutna förpackningar inte nödvändiga när det av märkningen klart och tydligt framgår vilken produkt det är fråga om,
- d) i märkningen är försedda med tillverkarens, beredarens eller säljarens namn på och/eller firma samt namn på eller kodnummer för kontrollmyndigheten eller kontrollorganet och övriga uppgifter som krävs i enlighet med reglerna för märkning av livsmedel som gäller i enlighet med gemenskapens lagstiftning.

▼B

2. Inget påstående får göras på etikett eller i reklammaterial som ger köparen intrycket att den uppgift som visas i bilaga 5 utgör en garanti för överlägsen kvalitet vad gäller näringsvärde eller hälsoeffekter.

3. Den kontrollmyndighet och de kontrollorgan som avses i artikel 9.1 skall

- a) vid avvikelser i förhållande till föreskrifterna i ►**M10** artiklarna 5 och 6 ◀ eller till de åtgärder som avses i bilaga 3 se till att den påskrift som avses i bilaga 5 avlägsnas från hela det varuparti respektive hela den odlade mängd som berörs,
- b) vid uppenbar överträdelse eller överträdelse med långvariga verkningar återkalla tillståndet för leverantören i fråga att använda den påskrift som visas i bilaga 5 under en period som överenskomms med medlemsstatens behöriga myndighet.

4. Regler om återkallande av rätten att använda den uppgift som visas i bilaga 5 när överträdelse av artikel 5 7 eller brott mot de krav som anges i bilaga 3 upptäcks får antas i överensstämmelse med det förfarande som fastställs i artikel 14.

▼ **M10****Allmänna åtgärder för verkställighet***Artikel 10a*

1. När en medlemsstat med avseende på en produkt som härrör från en annan medlemsstat och som är försedd med de uppgifter som anges i artikel 2 och/eller i bilaga V konstaterar avvikelser eller överträdelser rörande tillämpningen av denna förordning, skall den informera den medlemsstat som har utsett kontrollmyndigheten eller godkänt kontrollorganet och kommissionen om detta.
2. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att undvika bedräglig användning av de uppgifter som anges i artikel 2 och/eller bilaga V.

▼ **B****Import från tredje land***Artikel 11*

1. Utan att påverka tillämpningen av artikel 5 skall produkter från tredje land av det slag som specificerats i artikel 1 inte få marknadsföras annat än i följande fall:
  - a) Produkterna härrör från ett tredje land som står upptaget i den förteckning som skall upprättas genom beslut av kommissionen i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14, och de har framställts i en region eller i en produktionsenhet under kontroll av ett kontrollorgan som i förekommande fall utsetts genom ett beslut om ifrågavarande tredje land.
  - b) Den behöriga myndigheten eller kontrollorganet i detta tredje land har utfärdat ett kontrollintyg som visar att det varuparti som anges i intyget
    - har framställts inom ramen för ett produktionssystem som tillämpar regler likvärdiga dem som fastställts i ► **M10** artikel 6 ◀, och
    - är underkastat ett kontrollsystem som i enlighet med punkt 2 b har erkänts såsom likvärdigt.
2. Vid beslut huruvida ett tredje land som så begär skall, vad gäller vissa produkter av de slag som specificerats i artikel 1 tas upp i den förteckning som avses i punkt 1 a skall i synnerhet följande omständigheter beaktas:
  - a) De garantier som detta tredje land kan erbjuda åtminstone då det gäller produktion för export till gemenskapen för att regler tillämpas som är likvärdiga dem som fastställs i ► **M10** artikel 6 ◀.
  - b) Effektiviteten av de kontrollåtgärder som vidtas, varvid dessa åtminstone vad gäller produktion för export till gemenskapen måste vara likvärdiga de kontrollåtgärder som avses i artikel 8 och 9 för att de regler som avses under a skall uppfyllas.

På grundvalen av dessa upplysningar kan de regioner eller produktionsenheter respektive de kontrollorgan som skall anses likvärdiga specificeras i kommissionens beslut.
3. Det tillstånd som avses i punkt 1 b måste
  - a) i original medfölja varorna till den första mottagarens lokaler och därefter av importören hållas tillgängligt för ► **M10** kontrollorgan och/eller kontrollmyndighet ◀ under minst två år, och
  - b) upprättas i enlighet med de förfaranden som fastställs i artikel 14 och enligt ett formulär som skall godkännas i enlighet med samma artikel.
4. Närmare regler för tillämpningen av denna artikel kan bestämmas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 14.
5. Vid prövning av en begäran från ett tredje land skall kommissionen av landet i fråga kräva in alla nödvändiga upplysningar. Kommissionen får också uppdra åt experter att på kommissionens vägnar på platsen

▼B

granska de produktionsregler och kontrollförfaranden som faktiskt tillämpas i landet.

▼M2

6. a) Trots vad som sägs i punkt 1 skall en importör i en medlemsstat av den behöriga myndigheten i medlemsstaten ges tillstånd att fram till den ►**M10** 31 december 2002 ◀ marknadsföra varor från ett icke-medlemsland som inte står upptaget i den förteckning som avses i punkt 1 a, förutsatt att han inför myndigheten kan styrka att de importerade varorna har odlats enligt regler som är likvärda dem som fastställs i ►**M10** artikel 6 ◀ och att odlingen har underkastats lika effektiva kontrollåtgärder som de som avses i artikel 8 och 9 och att kontrollen är stadigvarande och effektivt ordnad.

Detta tillstånd skall gälla endast så länge som ovannämnda villkor visas vara uppfyllda. ►**M10** Den upphör från och med den tidpunkt då beslut att föra in ett tredje land i förteckningen som anges i punkt 1 a fattas förutsatt att den inte rör en produkt som härrör från ett område som inte närmare preciseras i det beslut som anges i punkt 1 a och att den inte har granskats inom ramen för tredje landets ansökan. Det tredje landet skall vara införstått med den fortsatta tillämpningsregeln av det förfarande för godkännande som anges i denna punkt. ◀

- b) När en medlemsstat har erhållit tillräcklig bevisning av en importör, skall den genast till kommissionen och de andra medlemsstaterna anmäla från vilket icke-medlemsland varor importeras och därvid lämna detaljerade upplysningar om odlingen och kontrollen i landet och om de garantier som lämnats för att kontrollen kommer att vara stadigvarande och effektivt ordnad.
- c) Om någon medlemsstat eller kommissionen begär detta skall saken hänskjutas till den kommitté som avses i artikel 14. Skulle kommittén finna att de importerade varorna inte framställts enligt likvärda odlingsregler eller att kontrollen inte är lika effektiv, skall kommissionen anmoda den medlemsstat som utfärdade tillståndet att återkalla detta. Det kan sedan i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 14 beslutas att importen i fråga skall förbjudas eller att fortsatt import skall få ske förutsatt att några av importvillkoren ändras inom viss tid.
- d) Den anmälan som avses i b skall inte krävas när det gäller odling och kontroll som en annan medlemsstat redan har anmält i enlighet med b, om inte nya väsentliga omständigheter har framkommit som motiverar att det beslut som avses i c omprövas.

Före den 31 juli 1994 skall kommissionen se över bestämmelserna i punkt 1 och lägga fram sådana ändringsförslag som kan vara befogade.

▼M10

7. Kommissionen får på begäran av en medlemsstat i enlighet med det i artikel 14 angivna förfarandet godkänna ett tredje lands kontrollorgan, som den berörda medlemsstaten på förhand har utvärderat, och föra upp den på den förteckning som anges i punkt 1 a.

Kommissionen skall underrätta det tredje landet om detta.

▼B**Fri rörlighet inom gemenskapen***Artikel 12*

Medlemsstaterna får inte med hänvisning till produktionsmetod, märkningen eller sättet att presentera produktionsmetoden förbjuda eller inskränka marknadsföringen av produkter av det slag som specificerats i artikel 1 om de uppfyller kraven i denna förordning.

▼B**Administrativa föreskrifter och genomförande***Artikel 13*

Följande kan godkännas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14:

▼M10

— Tillämpningsföreskrifter för denna förordning.

▼B

— Ändringar i bilaga 14 och 6.

▼M10

— De ändringar som skall göras i bilaga V för att fastlägga en logotyp för gemenskapen som kan användas tillsammans med eller i stället för uppgiften om att produkterna omfattas av ett särskilt kontrollsystem.

▼B*Artikel 14*

Kommissionen skall biträdas av en kommitté, som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

När det förfarande som fastställts i denna artikel skall tillämpas skall kommissionens företrädare förelägga kommittén ett förslag till åtgärder.

Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Kommittén skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen, varvid medlemsstaternas röster skall vägas enligt ovan nämnda artikel. Ordföranden får inte rösta.

Kommissionen skall själv anta förslaget om det är förenligt med kommitténs yttrande.

Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att förslaget har mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 15

Före den 1 juli varje år skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om de åtgärder som under det närmast föregående året har vidtagits för att genomföra vad som föreskrivits i denna förordning och därvid bl.a. tillställa kommissionen följande:

- En förteckning av de leverantörer som den 31 december året före hade gjort en anmälan enligt artikel 8.1 a och som var underkastade det kontrollsystem som avses i artikel 9.
- En rapport om den kontroll som utövas i enlighet med artikel 9.6.

Dessutom skall medlemsstaterna senast den 31 mars varje år tillställa kommissionen en förteckning över de kontrollorgan som var godkända den 31 december året före, dessas juridiska form och verksamhetsform, deras standardförfarande för kontroll, deras påföljdsordning och i förekommande fall deras märke.

Kommissionen skall varje år offentliggöra, i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, de förteckningar över godkända kontrollorgan som har anmälts till kommissionen inom de tidsfrister som fastslagits i föregående stycke.

Artikel 16

1. Denna förordning träder i kraft den dag den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

▼B

2. Inom nio månader efter det att förordningen har trätt i kraft skall medlemsstaterna genomföra vad som föreskrivs i artikel 8 och 9.

▼M2

3. Artikel 5, artikel 8.1 och artikel 11.1 skall tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1993.

▼B

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 14 får beslutas att tillämpningen av artikel 11.1 uppskjuts under en viss period vad gäller import från tredje land om detta har begärt att bli upptaget i den förteckning som föreskrivs i artikel 11.1 a men granskningen av saken inte har hunnit så långt att ett beslut kan fattas före utgången av den period som avses i föregående stycke.

Vid tillämpningen av regeln i bilaga 1 punkt 1 om viss övergångstid skall den tid som har förflutit innan denna förordning träder i kraft medräknas om leverantören kan styrka inför kontrollorganet att han under perioden i fråga odlade i enlighet med gällande nationella föreskrifter eller om sådana saknas i enlighet med erkända internationella normer för ekologisk produktion.

4. Under 12 månader efter det att denna förordning har trätt i kraft får medlemsstaterna trots vad som föreskrivs i artikel 6.1 tillåta att på deras territorier används produkter som innehåller ämnen som inte är upptagna i förteckningen i bilaga 2, om medlemsstaterna anser att kraven i artikel 7.1 är uppfyllda.

5. Under 12 månader efter det att bilaga 6 har upprättats i enlighet med artikel 5.7 får medlemsstaterna fortsätta att tillåta användning i enlighet med deras nationella föreskrifter av ämnen som inte är upptagna i förteckningen i bilaga 6.

6. Varje medlemsstat skall underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen om vilka ämnen den har tillåtit i enlighet med punkterna 4 och 5.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

▼B*BILAGA 1***PRINCIPER FÖR EKOLOGISK PRODUKTION PÅ LANTGÅRD****Växter och vegetabiliska produkter**

1. De principer som anges i denna bilaga skall normalt ha tillämpats på odlingslotterna under en övergångsperiod om minst två år före sådd eller i fråga om annan flerårig gröda än betesmark minst tre år före första skörden av produkter av det slag som avses i artikel 1.1 a. Kontrollorganet får med den behöriga myndighetens godkännande bestämma att denna period i vissa fall utsträcks eller förkortas med hänsyn till jordlottens tidigare användning.

▼M9

Framför allt kan en medlemsstat förkorta övergångsperioden till ett minimum om jordlotterna har utsatts för behandling med en produkt som inte finns angiven i bilaga II.B inom ramen för sjukdoms- eller parasitbekämpning som medlemsstatens behöriga myndighet har föreskrivit som obligatorisk på sitt territorium eller på vissa delar av detta vad gäller viss gröda.

Förkortning av övergångsperioden får ske under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- Övergång till ekologisk produktion hade redan skett eller höll på att ske på jordlotterna.
- Nedbrytningen av växtskyddsprodukten i fråga skall vara tillräcklig för att garantera att det vid utgången av den förkortade övergångsperioden endast återstår en obetydlig mängd rester i jorden och, om det rör sig om en flerårig gröda, i växten.
- Den berörda medlemsstaten skall meddela de övriga medlemsstaterna sitt beslut angående den obligatoriska behandlingen och den planerade förkortningen av övergångsperioden.
- Den skörd som följer efter behandlingen får inte säljas med benämningen ”ekologisk”.
- Beräkningen av övergångsperioden skall påbörjas efter skörden.

▼B

2. Markens bördighet och biologiska aktivitet måste vidmakthållas eller höjas genom att vid behov följande åtgärder vidtas:
  - a) Produktion av grönsaker, grönbeta eller växter med djupt rotsystem i lämpligt växelbruk.
  - b) Nedplöjning av organiskt material, komposterat eller inte, från jordbruksföretag som odlar i enlighet med denna förordnings föreskrifter. I avvaktan på att gemensamma tekniska regler skall antas beträffande naturenlig djuruppfödning, får biprodukter från djurhållningen, såsom stallgödsel, användas om den kommer från jordbruksföretag som iakttar de nationella reglerna eller, om sådana saknas, internationellt erkänt bruk i fråga naturenlig djuruppfödning.

Andra organiska eller oorganiska gödningsmedel som står omnämnda i bilaga 2 får inte användas annat än i den mån näringstillförseln till den gröda som odlas i växelbruk eller markberedningen inte är möjlig med de metoder som anges under punkt a och b i föregående stycke.

För att stimulera kompostering får lämpliga preparat som bygger på mikroorganismer eller växter ►M4 ————— ◀ användas.

▼M4

Så kallade ”biodynamiska preparat” från stenmjöl, stallgödsel eller växter får också användas.

▼B

3. Skadedjur, sjukdomar och ogräs skall bekämpas genom en kombination av följande metoder:
  - Val av lämpliga arter och underarter.
  - Lämpligt växelbruksschema.
  - Mekanisk bearbetning.
  - Gynnande av skadedjurs naturliga fiender (genom plantering av häckar och platser för reden, utplantering av predatorer).
  - Svedning.

Endast vid omedelbart hot mot grödan får de medel som avses i bilaga 2 tillgripas.

▼ M4

4. Insamlandet av ätliga växter och växtdelar, som växer vilt i naturområden, skogar och jordbruksområden, betraktas som en ekologisk produktionsmetod under förutsättning att
- dessa områden under de tre år som föregår insamlandet inte har behandlats med andra produkter än de som avses i bilaga 2.
  - insamlandet inte inverkar negativt på den naturliga miljön för, eller bevarandet av arterna i insamlingsområdet.

▼ M13

5. Substrat får användas för svampproduktion om dessa endast består av följande produkter:
- 5.1 Stallgödsel och kompost av exkrement från djur (däribland de produkter som anges i del A första till fjärde strecksatsen i bilaga II till förordning (EEG) nr 2092/91)
    - a) om dessa produkter kommer från jordbruksföretag där en ekologisk produktionsmetod används, eller
    - b) om de uppfyller kraven i del A första till fjärde strecksatsen i bilaga II till förordning (EEG) nr 2092/91. De får dock högst utgöra 25 %⁽¹⁾, och endast när produkten som omfattas av punkt 5.1 a inte finns tillgänglig.
  - 5.2 Andra produkter av jordbruksursprung än de som omfattas av punkt 5.1 (t.ex halm) från jordbruksföretag där en ekologisk produktionsmetod används.
  - 5.3 Torv som inte är kemiskt behandlad.
  - 5.4 Trä som inte är behandlat med kemiska produkter efter fällning.
  - 5.5 Mineralprodukter i del A i bilaga II till förordning (EEG) nr 2092/91, vatten och jord.

▼ M1**Djur och animaliska produkter**

I avvaktan på att det förslag antas som avses i artikel 1.2 skall för beredning av ingredienser av det slag som avses i artikel 5.3 a, djuruppfödning ske i enlighet med gällande nationella regler eller, där sådana saknas, internationellt erkänd praxis för ekologisk djuruppfödning.

⁽¹⁾ Denna procentandel är beräknad på grundval av den totala vikten av substratets ingredienser (exkl. ytmaterialet och eventuella tillsatser av vatten) före kompostering.

▼ M7

BILAGA 2

Del A

▼ M12

Gödselmedel och markberedningsmedel

Allmänna villkor för alla produkter:

- används enligt bestämmelserna i bilaga I,
- används endast enligt bestämmelserna i den lagstiftning om gödselmedel som är tillämplig inom varje medlemsstat.

▼ M7

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
Produkter som är sammansatta av eller endast innehåller de material som anges nedan:	
— Stallgödsel	Produkt som består av en blandning av exkrement från djur och vegetabiliska material (ströbädd) Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Uppgift om djurart Endast från extensiv boskapsskötsel och endast i den mening som avses i artikel 6.4 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 ⁽¹⁾ , senast ändrad genom förordning (EG) nr 3669/93 ⁽²⁾
— Torkad stallgödelse och torkad fjäderfägödsel	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Uppgift om djurart Endast från extensiv boskapsskötsel och endast i den mening som avses i artikel 6.4 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91
— Komposterat exkrement från djur, inbegripet fjäderfägödsel och komposterad stallgödsel	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Uppgift om djurart Inte från jordlös husdjursskötsel
— Flytande exkrement från djur (flytgödsel urin, etc.)	Används efter kontrollerad jäsning eller lämplig utspädning Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Uppgift om djurart Inte från jordlös husdjursskötsel
▼ <u>M12</u>	
— Komposterat hushållsavfall	Kompost av källsorterat hushållsavfall Endast vegetabilisk och animalisk avfall. Producerat i ett slutet och kontrollerat insamlings-system som godtagits av medlemsstaten. Högsta tillåtna koncentration i mg/kg torrsustans: kadmium: 0,7, koppar 70, nickel 25, bly 45, zink 200, kvicksilver 0,4, krom (totalt) 70, krom (VI) 0 ⁽³⁾ Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002 Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
▼ <u>M7</u>	
— Torv	Får endast användas i samband med trädgårdsodling (grönsaks-, blomster- och trädodling, plantskola)

▼ **M7**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
▼ M12	
— Leror (perlit, vermikulit m.fl.)	
▼ M7	
— Avfall från svampodling	Den ursprungliga sammansättningen av växtmedlet måste vara begränsad till de produkter som omfattas av denna förteckning
— Exkrement från maskar (maskkompost) och insekter	
— Guano	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Komposterad blandning av vegetabiliska material	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Produkter och biprodukter av animaliskt ursprung enligt följande:	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— blodmjöl	
— hovmjöl	
— hornmjöl	
— benmjöl eller benmjöl fritt från limämnena	
— benkol	
— fiskmjöl	
— köttmjöl	
— fjäder-, hår- och "chiquette"-mjöl	
— ull	
— päls	► M12 Högsta tillåtna halt krom (VI) i mg/kg torrsubstans: 0 (3) ◀
— hår	
— mjölkprodukter	
— Produkter och biprodukter av vegetabiliskt ursprung till gödsling (t.ex. mjöl av oljekakor, kakaoskal, maltgroddar, etc.)	► M12 När dessa har erhållits direkt genom
— Alger och därav beredda produkter	i) fysiska processer, däribland torkning, infrysning och malning, ii) extraktion med vatten eller sur och/eller alkalisk lösning, iii) jäsnings.
— Sågspån och träflis	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten. ◀
— Komposterad bark	Trä som inte är kemiskt behandlat efter avvertning
— Träaska	Trä som inte är kemiskt behandlat efter avvertning
— Mjukt malet råfosfat	Från trä som inte är kemiskt behandlat efter avvertning
— Aluminiumkalciumfosfat	Produkter enligt rådets direktiv 76/116/EEG (3), senast ändrat genom direktiv 89/284/EEG (4) Kadmiumhalt på högst 90 mg/kg P ₂ O ₅
— Basisk slagg (Thomasslagg)	Produkter enligt rådets direktiv 76/116/EEG (3), senast ändrat genom direktiv 89/284/EEG (4) Kadmiumhalt på högst 90 mg/kg P ₂ O ₅ Får endast användas på basisk jord (pH 7,5)
— Kaliumråsalt (t.ex. kainit, sylvinit, etc.)	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Kaliumråsalt (t.ex. kainit, sylvinit, etc.)	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten

▼ **M7**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
— Kaliumsulfat innehållande magnesiumsulfat	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Framställt av rått kaliumsulfat
— Vinasse och vinassextrakt	Undantaget vinasse från salmiakproduktion
— Naturligt förekommande kalciumkarbonat (t.ex. krita, märg, mald kalksten, kalkhaltiga havsalger, (maerl), fosfathaltig krita)	
— Naturligt förekommande kalcium- och magnesiumkarbonat (t.ex. dolomitkalk, mald magnesiumhaltig kalksten)	
— Magnesiumsulfat (t.ex. kieserit)	Endast naturligt förekommande Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Lösning av kalciumklorid	Behandling av blad på äppelträd efter konstaterad kalciumbrist Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Kalciumsulfat (gips)	Produkter enligt rådets direktiv 76/116/EEG, senast ändrat genom direktiv 89/284/EEG Endast naturligt förekommande
▼ M12 — Kalk från sockerframställning	Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002.
▼ M7 — Rent svavel	Produkter enligt rådets direktiv 76/116/EEG, senast ändrat genom direktiv 89/284/EEG Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Spårämnen	Spårämnen angivna i direktiv 89/530/EEG ⁽⁶⁾ Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Natriumklorid (salt)	Endast stensalt Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
— Stenmjölk	

⁽¹⁾ EGT nr L 218, 6.8.1991, s. 1.⁽²⁾ EGT nr L 338, 31.12.1993, s. 26.▼ **M12**⁽³⁾ Detektionsgräns.▼ **M7**⁽⁴⁾ EGT nr L 24, 30.1.1976, s. 21.⁽⁵⁾ EGT nr L 111, 22.4.1989, s. 34.⁽⁶⁾ EGT nr L 281, 30.9.1989, s. 116.▼ **M12**

B. VÄXTSKYDDSMEDEL

Allmänna villkor som gäller från alla produkter som består av eller innehåller de nedan nämnda verksamma ämnena

- används endast enligt kraven i bilaga I,
- endast i enlighet med de särskilda bestämmelserna i lagstiftningen om växtskyddsmedel som gäller i den medlemsstat där produkten används (om så är relevant ^(*)).

^(*) I vissa medlemsstater betraktas inte de produkter som är markerade med * som växtskyddsprodukter och är därmed inte underkastade bestämmelserna i lagstiftningen om växtskydd

▼ **M12**1. **Ämnen med vegetabiliskt eller animaliskt ursprung**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
Azadiraktin, från <i>Azadirachta indica</i> (Nimträd)	Insektsmedel. Får endast användas på moderplantor vid produktion av utsäde och på föräldraplantor vid produktion av andra vegetativa odlingsmaterial, samt på prydnadsväxter
(*) Bivax	Sårbalsam
Gelatin	Insektsmedel
(*) Hydroliserade proteiner	Lockämne Endast för användning i enlighet med godkända användningsmetoder tillsammans med andra lämpliga produkter i del B i denna bilaga II
Lecitin	Medel mot svamp
Extrakt (vattenlösning) från <i>Nicotiana tabacum</i>	Insektsmedel. Endast mot bladlöss i subtropiska fruktträd (t.ex. apelsiner, citroner) och tropiska grödor (t.ex. bananer) Används endast i början av växtperioden. Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten.
	Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002
Vegetabiliska oljor (t.ex. olja av mynta, tall och kummin)	Medel mot insekter, kvalster och svamp, groddhämmare
Pyretriner från <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insektsmedel
Kvassia från <i>Quassia amara</i>	Insektsmedel, medel för avskräckning
Rotenon från <i>Derris spp.</i> , <i>Lonchocarpus spp.</i> och <i>Therphrosia spp.</i>	Insektsmedel Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten
(*) I vissa medlemsstater betraktas inte de produkter som är markerade med * som växtskyddsprodukter och är därmed inte underkastade bestämmelserna i lagstiftningen om växtskydd.	

II. **Mikroorganismer som används vid biologisk bekämpning av skadedjur**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
Mikroorganismer (bakterier, virus och svamp etc.) t.ex. <i>Bacillus thuringensis</i> , <i>Granulosis virus</i> etc.	Endast produkter, inte genetiskt modifierade i enlighet med rådets direktiv 90/220/EEG (1)
(1) EGT nr L 117, 8.5.1990, s. 15.	

III. **Ämnen som får användas endast i fällor och/eller dispenserer**

Generella villkor är följande:

- Fällorna och/eller dispensererna måste förhindra att ämnena tränger ut i den omgivande miljön och förhindra att ämnena kommer i kontakt med de grödor som odlas.
- Efter det att de har använts måste fällorna samlas in och förvaras säkert.

▼ **M12**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
(*) Diammoniumfosfat	Lockämne som endast används i fällor
Metaldehyd	Medel mot sniglar Endast i fällor innehållande avskräckande medel mot högre djurarter Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002
Feromoner	Insektsmedel, lockämne Endast i fällor och dispenserer
Pyretroider (endast deltametrin eller lambdacyhalotrin)	Insektsmedel som endast används i fällor med särskilda lockämnen Endast mot <i>Batrocera oleae</i> och <i>Ceratitidis capitata wied</i> Behovet konstaterat av kontrollorganet eller kontrollmyndigheten Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002

(*) I vissa medlemsstater betraktas inte de produkter som är markerade med * som växtskyddsprodukter och är därmed inte underkastade bestämmelserna i lagstiftningen om växtskydd.

IV. **Andra ämnen som traditionellt används i ekologiskt jordbruk**

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
Koppar i form av kopparhydroxid, kopparoxiklorid, (tribasisk) kopparsulfat, oxid av kopparföreningar	Medel mot svamp Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002 Behovet konstaterat av kontrollorganet eller av kontrollmyndigheten
(*) Etylen	För eftermognad av bananer
Kaliumsalt (såpa) av fettsyror	Insektsmedel
(*) Kalialun (Kalinit)	För att motverka mognad av bananer
Svavelkalk (Kalcium polysulfid)	Medel mot svamp, insekter, och kvalster Endast för behandling av fruktträd, olivträd och vin under vintern
Paraffinolja	Medel mot insekter och kvalster
Mineraloljor	Medel mot insekter och svamp Endast i fruktträd och vin, olivträd och tropiska gröder (t.ex. bananer) Endast under en period som löper ut den 31 mars 2002 Behovet konstaterat av kontrollorganet eller av kontrollmyndigheten

▼M12

Namn	Beskrivning; krav på sammansättning; villkor för användning
Kaliumpermanganat	Medel mot svamp och bakterier. Endast i fruktträd, olivträd och vin
(*) Kwartssand	Medel för avskräckning
Svavel	Medel mot svamp och kvalster, medel för avskräckning

(*) I vissa medlemsstater betraktas inte de produkter som är markerade med * som växtskyddsprodukter och är därmed inte underkastade bestämmelserna i lagstiftningen om växtskydd.

▼B**C. ÖVRIGA PRODUKTER**

▼B*BILAGA 3***MINIMIKRAV PÅ KONTROLLÅTGÄRDER OCH FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER I DET KONTROLLSYSTEM SOM AVSES I ARTIKLARNA 8 OCH 9****▼M4****A. Växter och växtprodukter från jordbruksproduktion eller insamlande****▼B**

1. Produktionen måste ske i en produktionsenhet med jordlotter och produktions- och lagringsanläggningar som är klart avskilda från andra enheter som inte producerar i enlighet med de regler som fastställs i denna förordning. Lokaler för bearbetning och förpackning får ingå i enheten om verksamheten där är begränsad till bearbetning och förpackning av enhetens egna jordbruksprodukter.

▼M4

2. När kontrollordningen först upprättas måste producenten, även om verksamheten uteslutande består av insamlandet av vilda växter, tillsammans med kontrollorganet upprätta ett dokument med följande innehåll:

- En fullständig beskrivning av enheten. Beskrivningen skall visa lagrings- och produktionslokaler, jordlotter och/eller insamlingsområden och i förekommande fall de utrymmen där viss bearbetning och/eller förpackning äger rum.
- En lista över de praktiska åtgärder som producenten måste vidta inom enheten för att säkerställa att denna förordnings bestämmelser följs.
- Vad gäller insamlandet av vilda växter: de garantier producenten eller, där det är tillämpligt, tredje man kan ge för att säkerställa att bestämmelserna i bilaga 1 punkt 4 följs.

Dessa uppgifter skall ingå i en kontrollrapport som medundertecknas av den berörda producenten. Rapporten måste dessutom ange

- datum för sista tillfälle då jordlotterna och/eller insamlingsområdena i fråga tillfördes produkter som inte är tillåtna enligt artikel 6.1 b,
- ett åtagande av producenten att vidta åtgärder enligt artiklarna 5 och 6 och att vid överträdelse godta att åtgärder vidtas enligt artikel 9.9 och i tillämpliga fall artikel 10.3.

▼B

3. Varje år skall producenten före den dag som kontrollorganet har angett till kontrollorganet anmäla sin produktionsplan för olika vegetabiliska produkter, med fördelning på jordlotter.
4. Skriftlig dokumentation måste upprättas och bevaras så att kontrollorganet kan spåra ursprung, beskaffenhet och mängder av alla råmaterial som har inköpts och deras användning. Dokumentation måste vidare upprättas och bevaras om beskaffenheten och mängderna av de jordbruksprodukter som har sålts och till vem de har skickats. Produkter som har sålts direkt till slutanvändare skall redovisas dag för dag.

▼M1

När enheten själv förädlar sina jordbruksprodukter, måste dokumentet innehålla de uppgifter som avses i denna bilaga punkt B 2 tredje strecksatsen.

▼B

5. Lagring inom enheten av andra insatsämnen än dem som är tillåtna enligt artiklarna 6.1 b och 7 är förbjuden.
6. Förutom att göra kontrollbesök utan förvarning skall kontrollorganet minst en gång om året företa en fullständig fysisk inspektion av enheten. Stickprov får tas för att undersöka förekomsten av ämnen som enligt denna förordning inte är tillåtna. Sådana stickprov måste dock tas när det finns misstanke om användning av otillåtna ämnen. En kontrollrapport skall upprättas efter varje besök och undertecknas av den som är ansvarig för enheten.
7. Producenten skall ge kontrollorganet tillträde för inspektionsändamål till lagrings- och produktionsutrymmen och till jordlotterna och låta kontrollorganet ta del av bokföring och relevanta bokföringsunderlag. Producenten skall ge kontrollorganet alla upplysningar som anses nödvändiga för kontrollen.

▼M4

- 8.1 Produkter av det slag som avses i artikel 1 får inte transporteras till andra enheter, inklusive grossister och detaljhandlare, annat än i lämpliga förpackningar och behållare som är förseglade på ett sådant sätt att innehållet

▼M4

inte kan bytas ut och försedda med en märkning som jämte alla övriga uppgifter som föreskrivs i lag skall innehålla följande uppgifter:

- a) Namn och adress på den som är ansvarig för produktionen eller beredningen av produkten, eller, om en annan försäljare anges, en förklaring som gör det möjligt för den mottagande enheten och kontrollorganet att klart fastslå vem som bär ansvaret för framställningen av produkten.
- b) Produktens benämning samt en hänvisning till den ekologiska produktionsmetod som använts, enligt bestämmelserna i artikel 5.

8.2 Det är dock inte nödvändigt att försegla förpackningar eller behållare

- a) om de transporteras mellan en producent och en annan näringsidkare som båda är underkastade det kontrollsystem som avses i artikel 9, och
- b) om produkterna åtföljs av ett dokument som innehåller de uppgifter som krävs i enlighet med föregående punkt.

▼M9

9. Om en producent driver flera enheter för vegetabilisk produktion i samma takt skall alla dessa, också de som inte framställer produkter som omfattas av artikel 1, samt lagringsutrymmen för råmaterial (t.ex. gödningsmedel, växtskyddsprodukter, utsäde) underkastas kontrollordningen vad gäller punkt 2 första stycket samt punkterna 3 och 4. Grödor av samma sort som de som framställs på den enhet som avses i punkt 1 får inte framställas på dessa enheter.

Producenten får emellertid göra undantag från bestämmelsen i sista meningen i föregående stycke enligt följande:

- a) Vid framställning av produkter av fleråriga grödor (träodling, vin och humle) om följande villkor är uppfyllda:
  1. Produktionen i fråga ingår i en övergångsplan genom vilken producenten formellt förbinder sig och som föreskriver att övergången till ekologisk produktion på den sista delen av arealerna i fråga skall inledas snarast möjligt, under alla omständigheter inom 5 år.
  2. Lämpliga åtgärder har vidtagits för att garantera att produkterna från var och en av enheterna i fråga hela tiden hålls åtskilda.
  3. Kontrollorganet eller kontrollmyndigheten underrättas om skörden av var och en av de berörda produkterna minst 48 timmar i förväg.
  4. Omedelbart efter skörden meddelar producenten kontrollorganet eller -myndigheten de exakta kvantiteter som skördats på de berörda enheterna samt de egenskaperna som gör det möjligt att identifiera produktionen (t.ex. kvaliteten, färgen, den genomsnittliga vikten osv.). Producenten bekräftar att åtgärder har vidtagits för att garantera att produkterna hålls åtskilda.
  5. Övergångsplanen och de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 har godkänts av kontrollorganet eller -myndigheten. Detta godkännande skall bekräftas efter det att genomförandet av planen har inletts.
- b) I fråga om arealer som är avsedda för agronomisk forskning enligt överenskommelse mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter om villkor 2, 3, 4 och den relevanta delen av villkor 5 under a är uppfyllda.
- c) Vid framställning av utsäde, odlingsmaterial och plantor om villkor 2, 3, 4 och den relevanta delen av villkor 5 under a är uppfyllda.

▼B

B. Anläggningar för förädling och förpackning av vegetabiliska produkter och livsmedel som huvudsakligen består av vegetabiliska produkter

1. När kontrollordningen först upprättas, skall producenten och kontrollorganet upprätta följande dokument:
  - En fullständig beskrivning av enheten. Beskrivningen skall visa utrymmen för beredning, packning och lagring av jordbruksprodukter och efterbehandlingen av dem.
  - En förteckning över de praktiska åtgärder som skall vidtas inom enheten för att säkerställa att reglerna enligt denna förordning följs.

Denna beskrivning och denna lista skall ingå i en kontrollrapport som undertecknas av den som är ansvarig för produktionsenheten.

▼M4

Rapporten måste dessutom innehålla ett åtagande av producenten att bedriva verksamheten i enlighet med artikel 5 och att vid överträdelse godta att åtgärder vidtas enligt artikel 9.9 och i tillämpliga fall artikel 10.3.

▼B

2. Skriftlig dokumentation skall upprättas och bevaras så att kontrollorganet kan spåra
  - ursprung, beskaffenhet och mängder av jordbruksprodukter av det slag som avses i artikel 1 som har levererats till enheten,
  - beskaffenheten, mängderna och mottagarna av produkter av det slag som avses i artikel 1 som har lämnat enheten, och
  - övriga upplysningar, t.ex. ursprung, beskaffenhet och mängd av ingredienser, tillsatssämnen och processhjälpmedel som har levererats till enheten och sammansättningen hos bearbetade produkter som kontrollorganet behöver för att göra en riktig kontroll av driften.
3. När produkter av annat slag än som avses i artikel 1 också bearbetas, packas eller lagras i enheten skall också följande villkor vara uppfyllda:
  - Det skall finnas avskilda utrymmen inom enheten för lagring av produkter av det slag som avses i artikel 1 före och efter behandlingen.
  - Behandlingen skall utföras utan avbrott till dess att hela partiet har behandlats, åtskild i tid och rum från liknande behandling av produkter som inte omfattas av artikel 1.
  - Om sådan behandling inte förekommer ofta, skall den anmälas så långt i förväg som överenskommit med kontrollorganet.
  - Alla åtgärder skall vidtas för att säkerställa att varupartier kan identifieras och för att förebygga uppblandning med produkter som inte framställts i enlighet med reglerna i denna förordning.
4. Förutom att göra kontrollbesök utan förvarning skall kontrollorganet minst en gång om året företa en fullständig fysisk inspektion av enheten. Stickprov får tas för att undersöka förekomsten av ämnen som enligt denna förordning inte är tillåtna. Stickprov skall dock tas när det finns misstanke om användning av otillåtna ämnen. En kontrollrapport skall upprättas efter varje besök och undertecknas av den som är ansvarig för enheten.
5. Producenten skall bereda kontrollorganet tillträde till enheten för inspektionsändamål och låta kontrollorganet ta del av bokföring och relevant bokföringsunderlag. Producenten skall ge kontrollorganet alla upplysningar som anses nödvändiga för kontrollen.

▼M4

6. Produkter av det slag som avses i artikel 1 får inte transporteras till andra enheter, inklusive grossister och detaljhandlare, annat än i lämpliga förpackningar och behållare som är förseglade på ett sådant sätt att innehållet inte kan bytas ut och försedda med en märkning som jämte alla övriga uppgifter som föreskrivs i lag skall innehålla följande uppgifter:
  - a) Namn och adress på den som är ansvarig för produktionen eller beredningen av produkten, eller, om en annan försäljare anges, en förklaring som gör det möjligt för den mottagande enheten och kontrollorganet att klart fastslå vem som bär ansvaret för beredningen av produkten.
  - b) Produktens benämning samt en hänvisning till ekologisk produktion enligt bestämmelserna i artikel 5.

Vid mottagandet av en produkt av det slag som avses i artikel 1 skall producenten kontrollera förpackningens eller behållarens försegling där så krävs, samt förekomsten av de uppgifter som anges i del A punkt 8.1 eller i del C punkt 8. Resultatet av denna kontroll skall uttryckligen anges i den skriftliga dokumentation som avses i del B punkt 2. Om kontrollen ger upphov till tvivel huruvida produkten i fråga kommer från en producent som är underkastad det kontrollsystem som anges i artikel 9 får den inte bearbetas eller förpackas förrän detta tvivel har undanröjts, såvida den inte säljs utan en hänvisning till ekologisk produktion.

C. Importörer av vegetabiliska produkter, och livsmedel huvudsakligen bestående av vegetabiliska produkter, från tredje land

1. När kontrollordningen först upprättas måste importören och kontrollorganet upprätta ett dokument med följande innehåll:
  - En fullständig beskrivning av importörens lokaler och importverksamhet och, om möjligt, uppgift om var produkterna förs in till gemenskapen och om eventuella andra anläggningar som importören tänker använda för att lagra de importerade produkterna.
  - En lista över de praktiska åtgärder som importören måste vidta för att säkerställa att denna förordnings regler följs.

Dessa uppgifter skall ingå i en kontrollrapport som medundertecknas av importören.

▼ **M4**

Rapporten måste dessutom ange ett åtagande av importören

- att bedriva importverksamheten i enlighet med bestämmelserna i artikel 11 och att vid överträdelse godta att de åtgärder som avses i artikel 9.9 vidtas,
  - att säkerställa att de lagringslokaler som importören tänker använda fritt kan kontrolleras av kontrollorganet eller, när dessa lagringslokaler ligger i en annan medlemsstat eller region, av ett kontrollorgan som är godkänt att företa kontroller i den medlemsstaten eller regionen.
2. Skriftlig dokumentation måste upprättas och bevaras så att kontrollorganet kan spåra varje parti av produkter av det slag som avses i artikel 1 och som importeras från tredjeland, och konstatera
- det berörda varupartiets ursprung, beskaffenhet och mängd samt, på anmodan av kontrollorganet, uppgifter om transporten från exportören i tredje landet till importörens produktions- eller lagringslokaler,
  - det berörda varupartiets beskaffenhet, mängd och mottagare och, på anmodan av kontrollorganet, uppgifter om transporten från importörens produktions- eller lagringslokaler till mottagarna.
3. Importören skall informera kontrollorganet om varje varuparti som importeras till gemenskapen. Denna information skall inbegripa alla uppgifter som krävs av kontrollorganet eller myndigheten, som t. ex. en kopia av kontrollintyget för import av ekologiska produkter. Om produkterna i fråga omsätts i en annan medlemsstat eller region än den där kontrollorganet är godkänt att företa kontroller kan kontrollorganet vidarebefordra informationen till det organ som är godkänt att företa kontroller i den berörda medlemsstaten eller regionen, för stickprovskontroll av det importerade varupartiet.
4. När importerade produkter av det slag som avses i artikel 1 lagras i lokaler där även andra jordbruksprodukter eller livsmedel bearbetas, förpackas eller lagras
- måste produkter av det slag som avses i artikel 1 hållas avskilda från övriga jordbruksprodukter och/eller livsmedel,
  - måste nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att varupartierna kan identifieras och för att undvika sammanblandning med produkter som inte är framställda enligt bestämmelserna i denna förordning.
5. Förutom att göra kontrollbesök utan förvarning skall kontrollorganet minst en gång om året företa en fullständig fysisk inspektion av importörens produktionslokaler och, där det är tillämpligt, av ett urval av de andra lagerlokaler som importören använder.
- Kontrollorganet skall inspektera den skriftliga dokumentation som anges i del C punkt 2 och de intyg som avses i artikel 11.1 b och 11.3. Stickprover får tas för att undersöka förekomsten av ämnen som enligt denna förordning inte är tillåtna. Stickprov måste dock tas när det finns misstanke om användning av otillåtna ämnen. En kontrollrapport skall upprättas efter varje besök och medundertecknas av den som är ansvarig för den enhet som har inspekterats.
6. Importören måste bereda kontrollorganet tillträde till verksamhetslokalerna för inspektionsändamål och låta kontrollorganet ta del av bokföring och relevant bokföringsunderlag, särskilt eventuella importlicenser. Importören måste ge kontrollorganet alla upplysningar som anses nödvändiga för kontrollen.
7. Produkter av det slag som avses i artikel 1 skall importeras från tredjeland i lämpliga förpackningar eller behållare som är förseglade på ett sådant sätt att innehållet inte kan bytas ut och försedda med en exportöridentifikation och med de nödvändiga märkningar och nummer som behövs för att kunna fastställa varupartiets överensstämmelse med kontrollintyget.

Vid mottagandet av en produkt av det slag som avses i artikel 1 som importerats från tredjeland skall näringsidkaren kontrollera förpackningens eller behållarens försegling och fastställa att varupartiets kontrollintyg motsvarar det kontrollintyg som avses i artikel 11.1 b eller ett liknande intyg om ett sådant krävs av myndigheterna som ett led i den ordning som införts till följd av artikel 11.6. Resultatet av denna kontroll skall uttryckligen anges i den skriftliga dokumentation som avses i del C punkt 2. Om kontrollen ger upphov till misstanke om att produkten kommer från ett tredje land respektive en exportör i ett tredje land som inte är godkänd enligt artikel 11 får den inte släppas ut på marknaden, bearbetas eller förpackas förrän denna misstanke har undanröjts, såvida produkten inte säljs utan en hänvisning till ekologisk produktion.

8. Produkter av det slag som avses i artikel 1 får inte transporteras till andra enheter, inklusive grossister och detaljhandlare, annat än i lämpliga förpackningar eller behållare som är förseglade på ett sådant sätt att innehållet inte

▼ M4

kan bytas ut och försedda med en märkning som jämte alla övriga uppgifter som föreskrivs i lag skall innehålla följande uppgifter:

- a) Namn och adress på importören av produkten, eller en förklaring som gör det möjligt för den mottagande enheten och kontrollorganet att klart fastslå vem som har fört in produkten.
- b) Produktens benämning samt en hänvisning till ekologisk produktion enligt bestämmelserna i artikel 5.

▼B

BILAGA 4

**UPPLYSNINGAR SOM SKALL INGÅ I ANMÄLAN ENLIGT ARTIKEL
8.1 a**

- a) Producentens namn och adress
- b) Platsen för produktionen och, i förekommande fall, ägor (fastighetsregistreringsregister) där verksamheten bedrivs
- c) Verksamhetens art och produkter
- d) Åtagande från producenten att driva verksamheten i enlighet med artikel 5, 6, 7 eller 11
- e) Om det är ett jordbruksföretag, den tidpunkt då producenten upphörde att använda sådana produkter som inte är tillåtna enligt artikel 6.1.b och artikel 7 på berörda ägor
- f) Namnet på det godkända kontrollorgan som producenten utsett för inspektion av verksamheten, i de fall medlemsstaten har genomfört inspektionssystemet genom att godkänna sådana organ.

▼B*BILAGA 5***UPPGIFT OM ATT PRODUKTEN OMFATTAS AV KONTROLLORDNING**

Uppgift om att en produkt omfattas av kontrollsystemet skall vara på samma språk som det eller de som används i märkningen.

ES: Agricultura Biológica Sistema de control CEE

DA: Økologisk Landbrug EF Kontrolordning

▼A1

D: Ökologische Agrarwirtschaft — EWG-Kontrollsystem, eller
Biologische Landwirtschaft — EWG-Kontrollsystem

▼B

EL: Βιολογική Γεωργία — Σύστημα Ελέγχου ΕΟΚ

EN: Organic Farming EEC Control System

FR: Agriculture biologique Système de contrôle CEE

IT: Agricoltura Biologica Regime di controllo CEE

NL: Biologische landbouw EEG-controlesysteem

PT: Agricultura Biológica Sistema de Controlo CEE

▼A1

FI: Luonnonmukainen maataloustuotanto — ETY:n valvontajärjestelmä —
Ekologiskt jordbruk — EEG-Kontrollsystem

S: Ekologiskt jordbruk — EEG-Kontrollsystem

▼M3

BILAGA 6

INLEDNING

I denna bilaga används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *ingredienser*: ämnen enligt definitionen i artikel 4 i denna förordning med de begränsningar som anges i artikel 6.4 i rådets direktiv 79/112/EEG av den 18 december 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel som är avsedda för den slutliga konsumenten samt om reklam för sådana livsmedel⁽¹⁾.
2. ingredienser av jordbruksursprung:
  - a) enskilda jordbruksprodukter och produkter som framställts av sådana genom lämplig tvättning, rengöring, termiska och/eller mekaniska processer och/eller genom fysikaliska processer som reducerar vattenhalten i produkten, och
  - b) produkter som framställts ur de produkter som avses i a genom andra förädlingsprocesser, såvida inte dessa produkter betraktas som livsmedelstillsatser eller aromämnen enligt punkt 5 eller 7 nedan.
3. *ingredienser som inte är av jordbruksursprung*: ingredienser som inte har jordbruksursprung och som hör till minst en av följande kategorier:
  - 3.1. Livsmedelstillsatser, inklusive bärare av livsmedelstillsatser enligt definitionerna i punkt 5 och 6 nedan.
  - 3.2. Aromer enligt definitionen i punkt 7 nedan.
  - 3.3. Vatten och salt.
  - 3.4. Mikroorganismpreparat.
  - 3.5. Mineralämnen (inklusive spårämnen) och vitaminer.
4. *processhjälpmedel*: ämnen enligt definitionen i artikel 1.3 a i rådets direktiv 89/107/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om livsmedelstillsatser som är godkända för användning i livsmedel⁽²⁾.
5. *livsmedelstillsatser*: ämnen enligt definitionen i artikel 1.1 och 1.2 i direktiv 89/107/EEG och som omfattas av det direktivet eller av ett sådant uttömmande direktiv som avses i artikel 3.1 i direktiv 89/107/EEG.
6. *bärare, inklusive extraktionsmedel*: livsmedelstillsatser med uppgift att lösa upp, späda ut, sönderdela eller på annat sätt fysiskt förändra en livsmedelstillsats, utan att förändra dess tekniska funktion, för att underlätta dess hantering eller användning.
7. *aromer*: ämnen och produkter enligt definitionen i artikel 1.2 i rådets direktiv 88/388/EEG av den 22 juni 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aromer för användning i livsmedel och om ursprungsmaterial vid framställning av sådana aromer⁽³⁾ och som omfattas av det direktivet.

ALLMÄNNA PRINCIPER

Avsnitt A, B och C omfattar de ingredienser och processhjälpmedel som får användas vid beredning av livsmedel som väsentligen är sammansatta av en eller flera ingredienser framställda av växter enligt artikel 1.1 b i denna förordning, dock med undantag för viner.

Oberoende av hänvisningar till en ingrediens i avsnitt A och C eller till ett processhjälpmedel i avsnitt B, skall varje sådan ingrediens eller sådant processhjälpmedel endast användas i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning och/eller nationell lagstiftning som är förenlig med fördraget och, om sådan saknas, i enlighet med god tillverkningssed för livsmedel. I synnerhet skall tillsatser användas enligt bestämmelserna i direktiv 89/107/EEG och, i tillämpliga fall, i ett sådant uttömmande direktiv som avses i artikel 3.1 i direktiv 89/107/EEG. Aromer skall användas enligt bestämmelserna i direktiv 88/388/EEG och lösningsmedel enligt bestämmelserna i rådets direktiv 88/344/EEG av den 13 juni 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om extraktionsmedel vid framställning av livsmedel och livsmedelsingredienser⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT nr L 33, 8.2.1979, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 40, 11.2.1989, s. 27.

⁽³⁾ EGT nr L 184, 15.7.1988, s. 61.

⁽⁴⁾ EGT nr L 157, 24.6.1988, s. 28.

▼ **M3**

**AVSNITT A — INGREDIENSER SOM INTE ÄR AV JORDBRUKS-
SPRUNG (ENLIGT ARTIKEL 5.3 b I FÖRORDNING
(EEG) nr 2092/91)**

A.1. Livsmedelstillsatser, inklusive bärare

	Namn	Särskilda villkor (*)
E 170	Kalciumkarbonater	—
E 270	Mjölksyra	—
E 290	Koldioxid	—
296	Äppelsyra	—
E 300	Askorbinsyra	—
▼ M5	E 306 tokoferolrika extrakt	anti-oxidanter i fetter och oljor
▼ M3	E 322 Lecitiner	—
	E 330 Citronsyra	—
▼ M5	E 333 kalciumcitrat	—
▼ M3	E 334 Vinsyra (L(+)-)	—
	E 335 Natriumtartrat	—
	E 336 Kaliumtartrat	—
▼ M5	E 341 (i) monokalciumfosfat	jäsmedel till självjäsande mjöl
▼ M3	E 400 Alginsyra	—
	E 401 Natriumalginat	—
	E 402 Kaliumalginat	—
	E 406 Agar-agar	—
▼ M5	E 407 Karragenan	—
▼ M3	E 410 Gummi (kåda) från johannesbrödträd	—
	E 412 Gwargummi	—
	E 413 Gummidragant	—
	E 414 Akacia (gummiarabikum)	—
	E 415 Xantengummi	—
	E 416 Karajagummi	—
	E 440(i) Pektin	—
	E 500 Natriumkarbonat	—
	E 501 Kaliumkarbonat	—
	E 503 Ammoniumkarbonater	—
	E 504 Magnesiumkarbonater	—
	E 516 Kalciumsulfat	CR
▼ M5	E 524 natriumhydroxid	ytbehandling av Laugengebäck
▼ M3	E 938 Argon	—
	E 941 Kväve	—
	E 948 Syre	—

(*) CR-bärare.

▼ **M3**

A.2. Aromer enligt innebörden i direktiv 88/388/EEG

Ämnen och produkter enligt definitionen i artikel 1.2 b punkt i och 1.2 c i direktiv 88/388/EEG märkta som naturliga arompreparat enligt artikel 9.1 d och 9.2 i direktivet.

A.3. Vatten och salt

Dricksvatten

Salt (med natriumklorid eller kaliumklorid som grundkomponenter) som vanligen används i livsmedelsberedning.

A.4. Mikroorganismpreparat

- i) Mikroorganismpreparat som normalt används i livsmedelsberedning med undantag för mikroorganismer som modifierats genetiskt enligt innebörden i artikel 2.2 i direktiv 90/220/EEG.
- ii) Mikroorganismer som modifierats genetiskt enligt innebörden i artikel 2.2 i direktiv 90/220/EEG, om de inkluderats enligt beslutsförfarandet i artikel 14.

▼ **M12**

A.5. Mineraler (inklusive spårämnen), vitaminer, aminosyror och andra kväveföreningar

Mineraler (inklusive spårämnen), vitaminer, aminosyror och andra kväveföreningar är tillåtna endast om det är särskilt föreskrivet att det/de skall användas i livsmedlen i fråga.

▼ **M3**

AVSNITT B — PROCESSHJÄLPMEDEL OCH ANDRA PRODUKTER SOM FÅR ANVÄNDAS FÖR FÖRÄDLING AV SÅDANA EKOLOGISKT FRAMSTÄLLDA INGREDIENSER AV JORDBRUKSURS PRUNG SOM AVSES I ARTIKEL 5.3 c I FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91

	Namn	Särskilda villkor
	Vatten	
	Kalciumklorid	koaguleringsmedel
	Kalciumkarbonat	
	Kalciumhydroxid	
	Kalciumsulfat	koaguleringsmedel
	Magnesiumklorid (eller nigari)	koaguleringsmedel
	Kaliumkarbonat	torkning av druvor
▼ M5	natriumkarbonat	sockerframställning
▼ M12	Citronsyra	oljaffektproduktion och stärkelsehydrolys
▼ M5	natriumhydroxid	► M12 — Sockerframställning — oljeframställning från raps (<i>Brassica spp.</i>), endast under en period som löper ut den 31 mars 2002 ◀
	svavelsyra	sockerframställning
▼ M3	Koldioxid	
	Kväve	
	Etanol	lösningsmedel
	Tannin (garvsyra)	filtreringsmedel
	Äggvitealbumin	
	Kasein	

▼ **M3**

Namn	Särskilda villkor
Gelatin	
Husbloss	
Vegetabiliska oljor	► M5 infettnings- eller släppmedel eller skumpdämpande medel ◀
Kiseldioxid som gel eller kolloidlösning	
Aktivt kol	
Talk	
Bentonit	
Kaolin	
Diatoméjord	
Perlit	
Hasselnötskal	

▼ **M5**

Rismjöl	—
---------	---

▼ **M3**

Bivax	släppmedel
Karnaubavax	släppmedel

Följande preparat av mikroorganismer och enzymer:

- i) Preparat av mikroorganismer och enzymer som normalt används som processhjälpmedel vid förädling av livsmedel, dock inte mikroorganismer som modifierats genetiskt enligt innebörden i artikel 2.2 i direktiv 90/220/EEG.
- ii) Mikroorganismer som har modifierats genetiskt enligt innebörden i artikel 2.2 i direktiv 90/220/EEG, om de har tagits med nedan enligt beslutsförfarandet i artikel 14.

▼ **M14**

AVSNITT C — INGREDIENSER AV JORDBRUKSURS PRUNG SOM INTE HAR FRAMSTÄLLTS EKOLOGISKT OCH SOM AVSES I ARTIKEL 5.4 I FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91

C.1 Ej bearbetade vegetabiliska produkter samt produkter som framställts ur sådana genom de processer som avses i definition 2 a

C.1.1 Ätliga frukter, nötter och frön:

Malpighiaväxter (acerola)	<i>Malpighia puniceifolia</i>
Ekollon	<i>Quercus spp.</i>
Cashewnötter	<i>Anacardium occidentale</i>
Kolanötter	<i>Cola acuminata</i>
Bockhornsklöver	<i>Trigonella foenum-graecum</i>
Krusbär	<i>Ribes uva-crispa</i>
Passionsfrukt	<i>Passiflora edulis</i>
Papaja	<i>Carica papaya</i>
Pinjefrön	<i>Pinus pinea</i>
Hallon (torkade)	<i>Rubus idaeus</i>
Röda vinbär (torkade)	<i>Ribes rubrum</i>

C.1.2 Ätliga kryddor och örter:

Kryddpeppar	<i>Pimenta dioica</i>
Kardemumma	<i>Fructus cardamomi (minoris) (malabariensis) Elettaria cardamomum</i>

▼ **M14**

Kryddpeppar	<i>Pimenta dioica</i>
Kanel	<i>Cinnamomum zeylanicum</i>
Kryddnejlika	<i>Syzygium aromaticum</i>
Ingefära	<i>Zingiber officinale</i>
Pepparrottsfrön	<i>Armoracia rusticana</i>
Galangarot	<i>Alpinia officinarum</i>
Källfräne	<i>Nasturtium officinale</i>

C.1.3 Övrigt:

Alger och tång

C.2 Vegetabiliska produkter, bearbetade genom de processer som avses i definition 2 b

C.2.1 Fetter och oljor, renade eller icke renade, men inte kemiskt förändrade, som framställts ur andra växter än

Kakaoträd	<i>Theobroma cacao</i>
Kokospalm	<i>Cocos nucifera</i>
Olivträd	<i>Olea europaea</i>
Solros	<i>Helianthus annuus</i>

C.2.2 Sockerarter, stärkelse samt andra produkter från spannmål och rotfrukter:

Betsocker

Fruktos

Rispapper

Stärkelse från ris och från majs som innehåller stora mängder amylopektin ("waxy maize")

C.2.3 Övrigt:

	Curry bestående av
— Koriander	<i>Coriandrum sativum</i>
— Senap	<i>Sinapis alba</i>
— Fänkål	<i>Foeniculum vulgare</i>
— Ingefära	<i>Zingiber officinale</i>
Ärtprotein	<i>Pisum spp.</i>

Rom: endast sådan som framställts ur sockerrörsjuice

C.3 Animaliska produkter:

Vattenlevande organismer som inte producerats genom vattenbruk

Kärnmjölkspulver

Gelatin

Honung

Laktos

Vasslepulver ("herasuola")